

Lipit (Yağ)

* üç sınıfta lipit var.

① Nötral yağ: (Trigliserit) = (Nötr yağ) * Gerçek yağlar

* C H O bulunur. Organik
N (azot) yok.

* Depo yağdır.

* Hayvansal yağ. (Deri altında...)

→ fazla glukozlar... yağ olarak depolanır. (Obesite durumu)

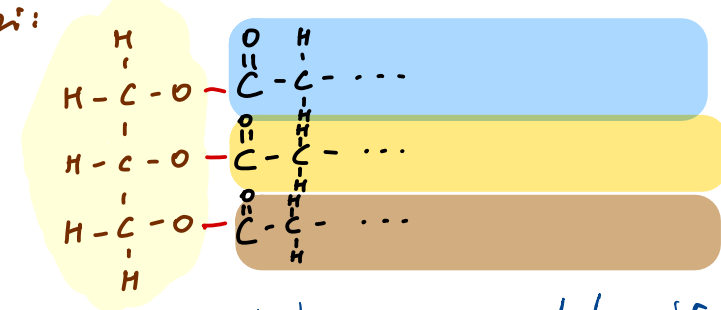
* Bitkisel yağ: zeytin yağı, ayçiçek yağı...

* izolasyon (deri altında)
ısı yalıtımı yapar.

* Enerji kaynağı
işin kullanılır.

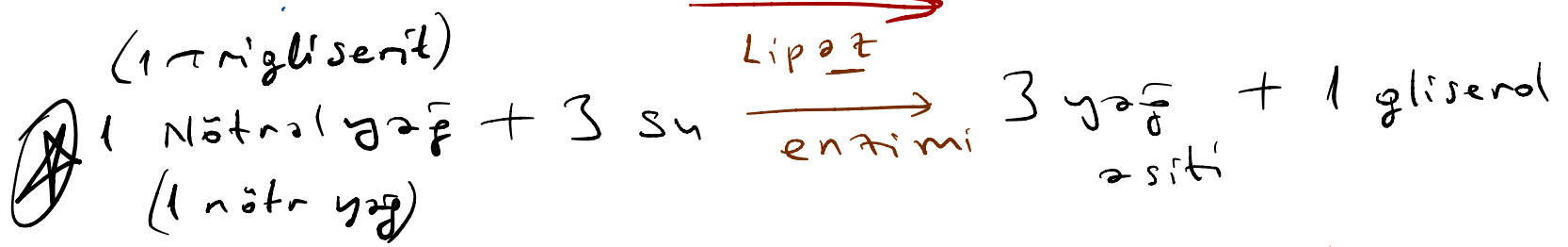
* 1 nötröl yağda;
 3 tane yağ asiti ve
 1 tane gliserol bulunur.

Ek bilgi:

→ Nötröl yağın sindirimi, ince bağırsakta gerçekleşir.

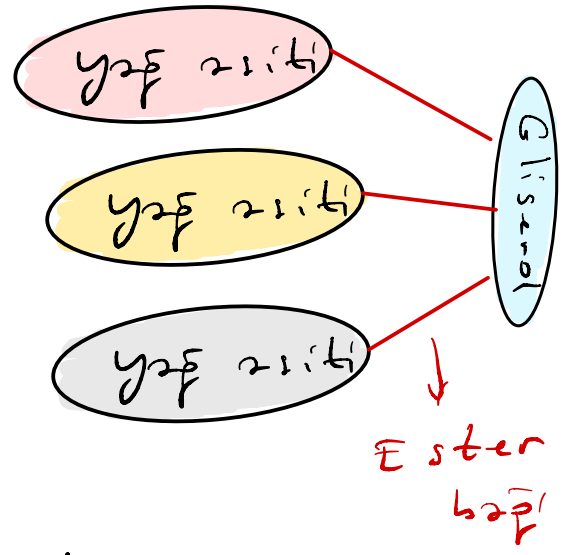
sindirim (hidroliz)

* 1 nötröl yağda 3 tane ester bağı

bulunur.

* yağ asiti ile gliserol arasında ester bağı bulunur.

+ 3 su

sindirim
(Hidroliiz)

←

Dehidrasyon
(Dehidroliz)

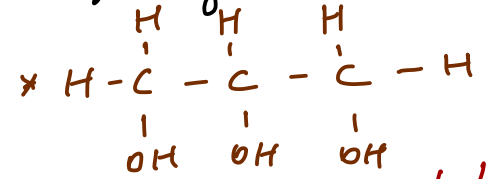
★

Neütral yağ

Bağ sayısı = Su sayısı

* Tüm nöütral yağlarda aynı gliserol bulunur.

* Gliserol, üç OH bulunduğuy bir alkol.

*Yağ asitlerinin birçok çeşiti var ama gliserol tek çeşittir.

Yağ asitlerinin C sayısı değişebilir. 18 C lu vb.. olabilir. C fazla ise H sayısı da fazladır.

Yağ Asitleri:

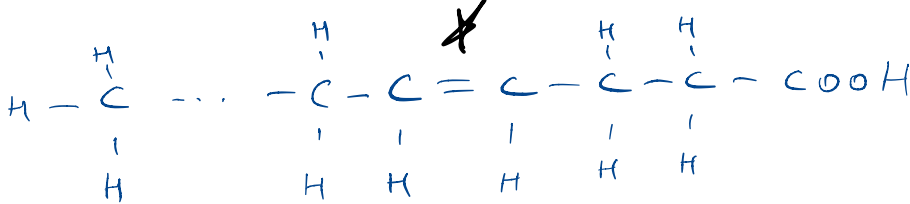
*Bazı yağ asitleri H ile doymamıştır.
(Doymamış yağ asiti)

Doymamış yağ asitleri:

- Bitkiselidir.
- Sıvıdır. (Oda sıcaklığında)
- C ları arasında tek ve çift bağlar bulunur.
- Bazı C ları H ce doymamıştır.

2/ Zeytinyağı

çift bağ sayısı
bir, iki veya üç
olabilir.

Ek bilgi

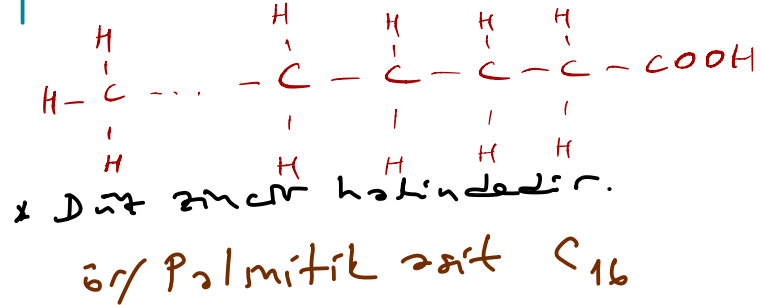
ör/ Oleik asit C_{18}

*Bazı yağ asitleri H ile doymuştur.
(Doymuş yağ asiti)

Doymuş yağ asitleri:

- * Homojendir.
- * Katıdır.
(oda sıcaklığında)
- * C ları arasında
tek bağ var.
- * C ları H' ce doymuş.

Yağ asitinin açık formülü:

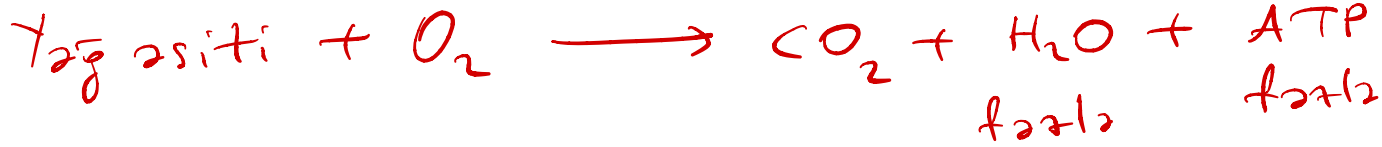

*Canlılar; karbonhidratlardan (Glikoz) sonra enerji amacıyla yağları kullanır.

ör/ iskelet kası

Yağ asitleri oksijenli solunumda kullanılır ise bol miktarda ATP enerjisi ve su elde edilir.

*Glikoz'a göre daha fazla ATP ve su oluşur.

*Göçmen kuşlar, çöl hayvanları, kış uykusuna yatan hayvanlar... su ve enerji ihtiyacını yağ asitinden (oksijenli solunumdan) karşılar.

Yağ asitinde
glikoz'a göre fazla C ve fazla H var.

Karbonhidratlara göre iki kat fazla enerji oluşur.

Yağların enerji yoğunluğu yüksektir.

Ek bilgi: H'nin oksijene oranı karbonhidrat ve proteinlere göre fazladır.

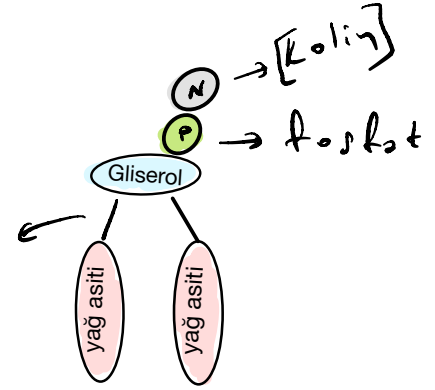
② Fosfolipit:

* CHONP bulunur. Organik.
→ Azot ve fosfor da bulunur.

Fosfolipitlerin canlılar için önemi;

- ⊛ -Hücre zarının yapısına katılır.
- Fosfolipit tüm canlılarda bulunur.

ester
bağı

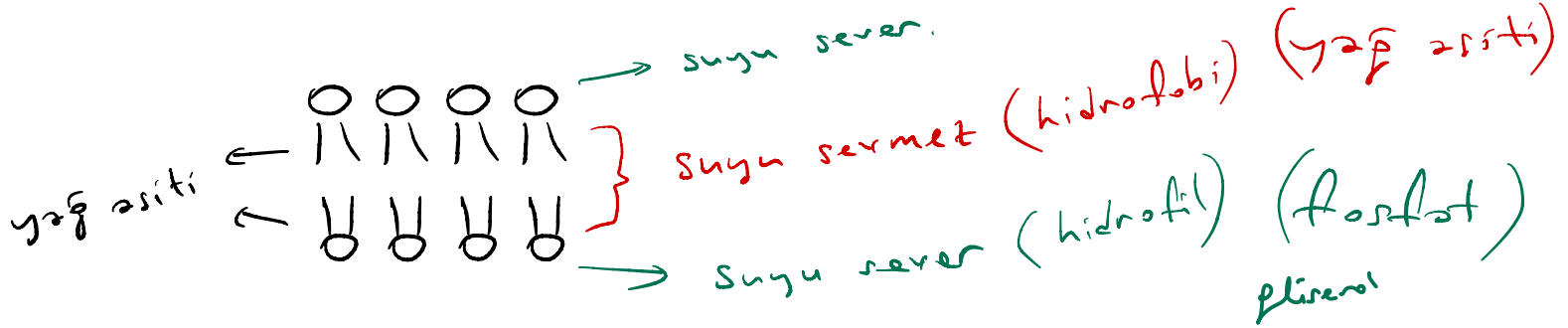
Fosfolipitte; iki tane yağ asiti, bir tane gliserol ve ester bağı bulunur.

Fosfolipitin yapısında, ayrıca fosfat ve N'in bölgesi var.

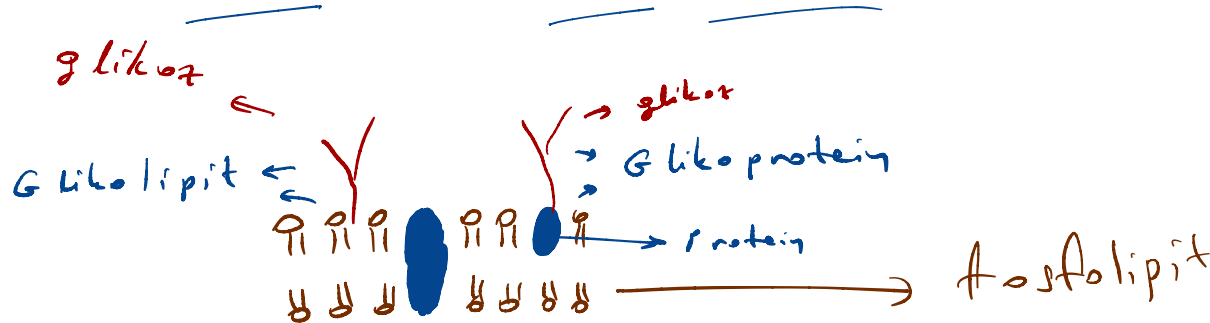
* Fosfolipit, yapı rolündedir
(hücre zarının yapısına katılır)

Hücre zarında iki tabaka halinde fosfolipitler bulunur.

- Yağ asitleri birbirine bakar durumdadır.

Hücre zarında fosfolipit dışında ayrıca glikolipit, glikoprotein bulunur.

3) Steroit lipit:

* C, H, O bulunur. Organiktir.

* cinsiyet hormonları

* Düzenleyicidir. (hormon)

*Steroit lipitler;

-Bazı hormonların yapısına katılır. (Ör: Östrojen, Testosteron, Kortizol ...)

* -D vitamini yapısına katılır.

-Miyelin kılıfın (sinir hücresindeki kılıf) yapısına katılır.

-Kolesterol bir steroit lipittir.

safra tuzlarında steroit bulunur.

* Ester bağı bulunmaz Sindirime ihtiyacı yok.

* Kolesterol lipit sınıfı; hayvan hücre zarının yapısına da katılır.

* Dengesiz beslenme, hareketlessiz ve

stresli bir hayat ile damar

istinde biriken kolesterol kalp damar hastalıklarına

neden olabilir.

